

«Розрахункової палати» — здійснювати розрахунки щодо купівлі-продажу акцій кожною окремою підгрупою. Після закінчення торгів «Розрахункова палата» підбиває підсумки щодо найефективнішого використання коштів учасниками.

Етап 3—25 хв. Оголошуються початкові умови й починаються біржові торги.

Етап 4—5 хв. Підбиття підсумків торгів. Після закінчення торгів брокери висловлюють свою думку щодо найкращого вкладення коштів у ті чи інші цінні папери; члени «Розрахункової палати» роблять свої висновки щодо фінансових успіхів на біржі кожної з малих груп і оголошують переможця — групу, яка отримала найбільший прибуток.

Ця гра дає можливість учасникам навчитися складати власний портфель цінних паперів і відпрацювати механізм визначення прибутку від інвестиційної діяльності з урахуванням дохідності цінних паперів.

О. В. Самборський, канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку базової підготовки

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ (на прикладі дисципліни «Облік міжнародних операцій»)

«...какой солдат не мечтает стать генералом»

О. Суворов

Постійне підвищення вимог до викладання навчального матеріалу з тих або інших дисциплін обумовлене потребами удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців. Цілий ряд викладених дисциплін мають спільну основу і направлені на розширення кругозору майбутніх спеціалістів, які мають бути не тільки і не стільки статистами (обліковцями), а фахівцями, які зможуть розкрити і вірно проаналізувати плановану чи фактичну операцію для надання керівникові пропозицій з фінансово-господарської операції.

Все це висуває нові принципи організації навчального процесу, що забезпечить певний рівень засвоєння знань студентів і дозволить їм орієнтуватися у вирі законодавчих, нормативних матеріалів на базі отриманих знань.

Хоча дисципліна «Облік міжнародних операцій» не є обов'язковою на деяких факультетах, але вивчення її допоможе оволоді-

ти знанням, яке є невід'ємною частиною народногосподарського життя, в частині ЗЕД, всіх суб'єктів підприємницької діяльності. Щоб цей процес був ефективнішим, доцільно залучати всіх студентів до активної роботи у процесі вивчення дисципліни, шляхом використання різних способів і прийомів організації роботи студентів.

Перш за все, ця необхідність зумовлена вступом у Болонську співдружність, яке б забезпечило не тільки сучасні методи оцінювання знань студентів, а й європейські стандарти навчання. Особливості правового режиму двох взаємопов'язаних процесів викладання та навчання повинно підготувати студентів до плодотворної, творчої діяльності, що відповідає реаліям сьогодення.

Для цього, основним з перших кроків необхідно збільшити час викладання дисципліни «Облік міжнародних операцій». Це пов'язано з відсутністю практичних занять на денний та обмеженістю на вечірній формах навчання при великому (як згадувалось вище) навантаженні для самостійного опрацювання. На один день роботи студента припадає не одна дисципліна, а як мінімум декілька. При цьому з кожного предмету (наприклад, «Облік міжнародних операцій») на окрему тему цей рівень становить від 4 до 20 годин. Якщо брати, що після викладення матеріалу для заочної форми навчання це є нормальним явищем, то для інших — викликає сумнів.

Тому другим кроком є визначення шляхів та організаційних форм подачі навчального матеріалу. Для правильної організації роботи зі студентами запропоновані наступні кроки:

1) практичні заняття — ознайомлення з дисципліною, паралельна акцентуація уваги на інших аспектах предмета, актуалізація інформаційного наповнення, підвищення мотивації при вивченні матеріалів курсу для формування здорової конкуренції між студентами;

2) індивідуальна роботи, де студенти самостійно обирають проблемні питання з різних тем навчального процесу і готують доповідь;

3) консультації — забезпечують пошук інших шляхів організації самостійної роботи, здобування знань, застосування на практиці для висвітлення обраної теми;

4) активні форми (дискусії, ділова гра, тренінги) можуть бути використані для спонукання до мовної та розумової діяльності в таких формах обговорення, які частіше виникають на підприємствах:

◆ обґрунтованість відображення господарських операцій при обговоренні з головним бухгалтером;

◆ надання об'єктивної, правомірної інформації для фінансового директора;

◆ спілкування з членами податкової адміністрації про правомірність відображення господарських операцій в фінансовому обліку;

5) самостійна робота — етап діяльності, який сприяє виконанню завдань, виправленню допущених помилок, підвищенню рівня знань за допомогою методів самоконтролю та самооцінки;

6) тести, які є результатом самостійної роботи і систематизації знань усього масиву навчальних матеріалів шляхом постійного і рівномірного опрацювання. Для цього тести містять питання, які відображають рівень їх автоматичного сприйняття та відтворення, переосмислення і практичного використання.

Такий підхід з одного боку зменшить кількість годин для самостійного опрацювання, з другої сторони — збільшить навантаження на викладача, а з третьої сторони (при обмеженій кількості студентів в групі) — дозволить забезпечити творчий підхід в ланцюгу викладач — студент — викладач.

Третій крок — оцінювання знань студентів. Різні методи і форми проведення занять вимагають різних підходів до оцінювання знань. Якщо практичні та індивідуальні заняття не можуть потребувати якихось інших підходів до вже сформованих на сьогодні, то більш активні методики вимагають оцінювання не стільки рівня набутих знань, скільки вміння студентів аналізувати ситуацію, логічно мислити, впевнено орієнтуватися, приймати рішень. Все це може бути покладено в основу та можливість самостійно викладачем визначати рівень того чи іншого студента в оцінюванні поточних знань.

Завершуючи все вище викладене, зауважимо, що поєднання вже існуючих методів навчання і більш активних форм проведення навчального процесу, сумлінна праця студента і тренування викладача зможе дозволити підняти рівень засвоєння знань студентами і випустити не тільки фахівця, а й керівника, який зможе цілком реалізувати себе на практиці.

М. В. Сахно, В. М. Запара, викладачі
кафедри іноземних мов ФЕФ

СУГЕСТОПЕДИЧНА МЕТОДИКА У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сучасні програми з іноземних мов містять матеріали, орієнтовані як на кінцевий продукт, так і на процес навчання. Програми, орієнтовані на продукт, відбивають кінцеві цілі навчання. Найвідомішими та найпопулярнішими у вітчизняній методиці на сьогодні є такі